

ממה הבנק מרוויח

המדריך המלא – איך הבנק שלך באמת עושה כסף, ואיפה אתה משלם בלי לשים לב.

ליאור קרני · מתכנן פיננסי | עודכן יוני 2026

כל מי שיש לו חשבון בנק ורוצה להבין על מה הוא משלם

למי זה רלוונטי

9 דק' קריאה

מי שמרגיש שהעמלות נגרעות בלי הסבר

הבנק הוא לא ארגון צדקה – הוא עסק, ועסק טוב מאוד. ברגע שאתה מבין מאיפה מגיע הרווח שלו, אתה מתחיל לראות איפה אתה משלם בלי לשים לב – ואיפה יש לך מקום לשפר. המדריך הזה מפרק את כל מקורות הרווח: מרווח הריבית, העמלות, ואיפה הכסף שלך עובד בשבילם במקום בשבילך.

0.1%~

הריבית שאתה מקבל על יתרת העו"ש

~32מ'

רווח נקי מצרפי של המערכת ב-2025
(ש)

74%~

מהכנסות הבנקים – ממרווח הריבית

במדריך הזה

- 01 הבנק הוא עסק – לא שירות
- 02 מרווח הריבית – מנוע הרווח
- 03 יתרת העו"ש – איפה זה הכי כואב
- 04 עמלות – השורה השקטה
- 05 מקורות הרווח – מפה אחת
- 06 איפה אתה משלם בלי לשים לב
- 07 אוברדראפט וריבית מסגרת
- 08 איך מצמצמים – צעד אחרי צעד
- 09 טעויות נפוצות
- 10 צ'קליסט פעולה
- 11 שאלות נפוצות
- 12 מילון מונחים

01 הבנק הוא עסק – לא שירות

רובנו גדלנו עם תחושה שהבנק זה מקום ניטרלי – מקום ששומר לנו על הכסף. בפועל, הבנק הוא **חברה עסקית**. **למטרות רווח**, בדיוק כמו כל חברה אחרת. הכסף שלך הוא חומר הגלם שלו, וכל פעולה שאתה עושה – או לא עושה – היא הזדמנות עבורו להרוויח.

זה לא אומר שהבנק "רע". זה אומר שהאינטרס שלו והאינטרס שלך לא תמיד מסתדרים, וכשאתה מבין את זה – אתה מפסיק להיות לקוח פסיבי ומתחיל לנהל את הקשר. שני מקורות מרכיבים כמעט את כל הרווח: **מרווח הריבית** ו**העמלות**. נתחיל מהגדול.

02 מרווח הריבית – מנוע הרווח

זה הסוד הכי פשוט בבנקאות, וגם הכי גדול. הבנק **לוקח ממך כסף בזול ומלווה אותו ביוקר**. ההפרש בין השניים נקרא "מרווח הריבית", והוא מקור הרווח הדומיננטי של כל בנק בישראל.

מצד אחד – הוא משלם לך מעט

על הכסף שיושב אצלך בעו"ש אתה מקבל ריבית אפסית, קרובה לאפס. גם על פיקדונות "רגילים", לקוח שלא מתעניין מקבל לרוב פחות ממה שמגיע לו.

מצד שני – הוא גובה ממך הרבה

את אותו כסף הבנק מלווה הלאה – משכנתאות, הלוואות צרכניות, אשראי בכרטיס, אוברדראפט – בריבית גבוהה משמעותית. ההפרש נשאר אצלו.

כדי לתת לזה פרופורציה: מתוך כלל הכנסות המערכת הבנקאית בישראל, **כשלושה רבעים מגיעים ממרווח הריבית**. בלבד. זה לא "עוד מקור" – זה הלב של העסק.

דוגמה במספרים

נניח שיש לך **10,000 ₪** ששוכבים בעו"ש לאורך שנה. בסביבת ריבית כמו של 2026, אותם 10,000 ₪ יכלו לייצר לך תשואה של מאות שקלים – אם היו יושבים בפיקדון או בקרן כספית. בעו"ש אתה מקבל כמעט אפס. הפער הזה הוא בדיוק החומר שממנו הבנק עושה רווח.

03 יתרת העו"ש – איפה זה הכי נואב

הנקודה הכי לא-מורגשת בכל הסיפור היא הכסף שפשוט יושב לך בעו"ש. בעיניך זו "יתרה זמינה". בעיני הבנק זה **מקור מימון כמעט חינמי** – כסף שהוא מחזיק, משלם עליו ריבית אפסית, ויכול להשתמש בו.

בריבית בנק ישראל של סביבות 3.75% (נכון לאמצע 2026), על הריבית שאתה מקבל בעו"ש – קרוב לאפס – נפתח פער אמיתי. ככל שאתה מחזיק יותר כסף "סתם" בחשבון העובר ושב, אתה מממן את הבנק יותר.

העיקרון

לא צריך לרוקן את העו"ש – צריך יתרה שמכסה את ההוצאות השוטפות. מה שמעבר לזה, אם אין לו ייעוד בחודש הקרוב, "עובד" בשביל הבנק במקום בשבילך. העברה לפיקדון נזיל או לקרן כספית מחזירה את הכסף הזה לצד שלך.

04 עמלות – השורה השקטה

אם מרווח הריבית הוא מנוע הרווח, העמלות הן הרווח שאתה **כן רואה** – אבל לרוב מתעלם ממנו. הן קטנות מספיק כדי לא להכאיב בכל פעם, ומצטברות מספיק כדי להסתכם במאות שקלים בשנה. אלה הסוגים העיקריים לפרטיים בישראל:

סוג עמלה	על מה משלמים	הערה
ניהול חשבון / עו"ש	פעולות בחשבון – בערוץ ישיר ובפקיד	יש מסלול מפוקח עם תקרה (פירוט בפרק 08)
פעולה ע"י פקיד	פעולה דרך נציג, לעומת ערוץ ישיר	פעולת פקיד יקרה בהרבה מאותה פעולה באפליקציה
ניירות ערך	קנייה/מכירה + דמי משמרת שנתיים	אחוז מהעסקה / מהתיק, לרוב עם מינימום
המרת מט"ח	עמלת המרה + מרווח בשער	חלק מהעלות "מוסתר" בשער עצמו
כרטיסי אשראי / דביט	דמי כרטיס חודשיים	לדביט יש תקרה מפוקחת; לאשראי לא תמיד
פעולות מיוחדות	החזרי שיקים, פעולות חריגות	חלק מהעמלות הישנות בוטלו/הוגבלו

הנקודה החשובה: **רוב העמלות האלה ניתנות למשא ומתן או להוזלה** – דרך מסלול מוזל, מיקוח, או מעבר לערוץ דיגיטלי. הן נשארות גבוהות אצל מי שמעולם לא ביקש אחרת.

כל שקל שיושב סתם בעו"ש – עובד בשביל הבנק, לא בשבילך.

05 מקורות הרווח – מפה אחת

כדי לראות את התמונה השלמה, הנה איך מתחלקות הכנסות הבנקים – וזה גם מסביר למה הבנק מתנהג כמו שהוא מתנהג. הנתונים מבוססים על דיווחי המערכת הבנקאית בשנים האחרונות:

מקור הכנסה	חלק בערך מהכנסות	איך זה נוצר
מרווח ריבית (ריבית נטו)	כ-3/4 (כ-74%)	הפרש בין ריבית על אשראי לריבית על פיקדונות
עמלות	כחמישית (כ-18%)	ניהול חשבון, ניירות ערך, מט"ח, כרטיסים
הכנסות אחרות	היתרה	שירותים פיננסיים נוספים, פעילות הון

סדר הגודל · 2024-2025

הרווח הנקי המצרפי של המערכת הבנקאית בישראל הסתכם **בעשרות מיליארדי שקלים בשנה** – סדר גודל של כ-30 מיליארד ב-2024 וכ-32 מיליארד ב-2025. התשואה על ההון (ROE) של הבנקים הגדולים נעה סביב 15% ומעלה. אלה מספרים שמדברים בעד עצמם – וכדאי לזכור אותם בפעם הבאה שמתלבטים אם "שווה" לבקש הנחה.

06 איפה אתה משלם בלי לשים לב

חלק מהעלויות צועקות מדף החשבון, אבל החלק הכי גדול שקט. אלה המקומות שבהם רוב האנשים "מדממים" בלי להרגיש:

יתרת עו"ש מנופחת

כסף שיושב בלי ייעוד ולא מייצר ריבית. ככל שהיתרה גבוהה יותר, כך אתה מממן את הבנק יותר.

פיקדון "ישן" בריבית נמוכה

פיקדון שנפתח פעם ולא נבדק מאז. בסביבת ריבית גבוהה, ההפרש מול תנאי שוק עדכניים הוא כסף אמיתי.

דמי משמרת ניירות ערך

אחוז קטן מהתיק, שנגרע כל שנה. על תיק גדול לאורך זמן זה "אוכל" נתח מהתשואה.

מרווח בהמרת מט"ח

חלק מעלות ההמרה מוסתר בתוך השער עצמו, מעבר לעמלה הגלויה. מורגש בנסיעות וקניות בחו"ל.

למה זה עובד

אף אחת מהעלויות האלה לא גדולה מספיק כדי שתעצור ותבדוק. אבל ביחד, לאורך שנה, הן מסתכמות בסכום שמרגישים. החדשות הטובות: כל אחת מהן ניתנת לצמצום, וברובן זה דורש שיחה אחת.

07 אוברדראפט וריבית מסגרת

אם יש מקום אחד שבו הבנק מרוויח הכי הרבה ממך אישית – זה המינוס. ריבית על אוברדראפט וניצול מסגרת אשראי היא מהיקרות שיש, גבוהה משמעותית מהפריים.

בריבית בנק ישראל של כ-3.75% ופריים של כ-5.25% (אמצע 2026), ריבית על מסגרת יכולה להגיע בקלות לרמות דו-ספרתיות בשנה. כל חודש שאתה גורר מינוס במקום לסדר אותו – זה רווח ריבית ישיר לבנק, והפסד ישיר שלך.

הכלל הפשוט

אם נכנסת למינוס כרוני, כמעט תמיד עדיף **הלוואה מסודרת בריבית נמוכה יותר** מאשר להישאר בריבית המסגרת. וזה כמובן אחרי שבדקת אם בכלל אפשר לצמצם את ההוצאות שמכניסות אותך לשם מלכתחילה.

08 איך מצמצמים – צעד אחרי צעד

עכשיו לחלק המעשי. כמעט כל מה שהבנק מרוויח ממך אפשר לצמצם – בלי לעבור בנק בהכרח, ולרוב בכמה פעולות פשוטות.

01 עבור למסלול עמלות מוזל

קיים מסלול בסיסי מפוקח עם תקרה חודשית נמוכה, שמכסה את הפעולות הנפוצות. למי שמבצע הרבה פעולות יש מסלולים מורחבים. רובם משלמים יותר רק כי נשארו בברירת המחדל.
איך: אפשר להשוות מסלולים דרך מחשבון העמלות באתר בנק ישראל, ולבקש מעבר ישירות מהבנק.

02 התמקח על העמלות

הבנק מחויב לפרסם תעריפון מלא ולתת לך דוח עמלות שנתי – וזה בדיוק בסיס המיקוח. בקש הנחה על דמי הניהול, על עמלות ניירות ערך, ועל הריבית בפיקדון או בהלוואה.
איך: "ראיתי שאני משלם X. אצל המתחרים מציעים לי פחות – תשוו, או שאני מעביר פעילות" שמירת לקוח זולה להם מגיוס חדש.

03 נהל את יתרת העו"ש

החזק בעו"ש רק את מה שצריך לחודש. את העודף העבר לפיקדון נזיל או קרן כספית, כדי שהכסף יעבוד בשבילך ולא יממן את הבנק בחינם.

04 עבור לערוצים הישירים

פעולה באפליקציה או באתר זולה משמעותית מפעולה אצל פקיד, ולרוב כלולה במסלול בלי עלות נוספת. מעקב שוטף גם עוזר לך לא להיגרר למינוס.

05 השווה בנקים – כולל דיגיטליים

בנקים דיגיטליים והצעות הצטרפות מתחרים ישירות על העמלות, לעיתים עם פטור מדמי ניהול. שווה לבדוק, גם רק כקלף מיקוח מול הבנק הקיים. אפשר לנייד חשבון בלי לאבד את ההיסטוריה.

09 טעויות נפוצות

✗ **להחזיק יתרה גדולה בעו"ש "ליתר ביטחון".** כסף בלי ייעוד שיושב בעו"ש לא מייצר כלום – הוא מממן את הבנק במקומך.

✗ **לא לבדוק את מסלול העמלות אף פעם.** ההוצאה הכי שקטה. רבים משלמים יותר רק כי נשארו בברירת המחדל.

✗ **להניח שאי אפשר להתמקח.** אפשר, וזה לגיטימי לחלוטין. הבנק מעדיף להוריד עמלה מאשר לאבד אותך.

✗ **לגרור מינוס כרוני.** ריבית המסגרת היא מהיקרות שיש. הלוואה מסודרת כמעט תמיד זולה יותר.

✗ **להתעלם מדמי משמרת ומרווחי מט"ח.** קטנים בכל פעם, מצטברים לאורך שנה – ובמיוחד על תיק גדול ועל נסיעות.

צ'קליסט פעולה – 10 דקות ✓

בדקתי באיזה מסלול עמלות אני, והשוויתי לחלופות באתר בנק ישראל

קראתי את דוח העמלות השנתי שלי וראיתי על מה אני באמת משלם

בדקתי כמה כסף יושב לי "סתם" בעו"ש, והעברתי את העודף שיעבוד

בדקתי אם אני גורר מינוס, ובחנתי חלופה זולה יותר מריבית המסגרת

התקשרתי להתמקח – ולפחות ביקשתי הנחה אחת

11 שאלות נפוצות

למה הבנק לא משלם לי ריבית על העו"ש?

כי הוא לא חייב, ורוב הלקוחות לא מבקשים. יתרת העו"ש היא מקור מימון זול עבורו. אין כאן "תרמית" – זו פשוט המתכונת. הדרך שלך להגיב היא לא להשאיר שם יותר ממה שצריך.

באמת אפשר להתמקח על עמלות?

כן, וזה נפוץ לגמרי. הבנק מחויב בשקיפות מלאה על התעריפון, ומעדיף להוריד לך עמלה מאשר שתעביר פעילות. הסיכוי עולה כשיש פעילות או יתרה משמעותית, וכשאתה מציג חלופה קונקרטיית.

מה ההבדל בין פעולה בפקיד לפעולה באפליקציה?

אותה פעולה אצל פקיד עולה בדרך כלל יותר מאשר בערוץ ישיר. מעבר לאפליקציה או לאתר לרוב כלול במסלול ולא נושא עלות נוספת – וזה אחד החיסכונות הכי קלים.

בנק דיגיטלי באמת זול יותר?

במקרים רבים, במיוחד בדמי ניהול חשבון וכרטיסים. אבל בשירותים מורכבים כמו משכנתא או ייעוץ עדיין יש לפעמים יתרון לבנק מסורתי. שווה להשוות לפי הצרכים שלך – ולפחות להשתמש בהצעות שלהם כקלף מיקוח.

כמה אני באמת יכול לחסוך?

זה תלוי בכמה אתה משלם היום ובכמה כסף יושב לך סתם. אצל רוב האנשים מדובר בכמה מאות שקלים בשנה רק על עמלות וניהול יתרות – ויותר אם יש מינוס כרוני שאפשר להוזיל.

אם אעביר עודף מהעו"ש לפיקדון, הכסף נעול?

תלוי במכשיר. יש פיקדונות נזילים יומית וקרנות כספיות שנותנות גמישות גבוהה עם תשואה סבירה. הרעיון הוא לא לנעול הכל – אלא שהכסף שאין לו ייעוד בחודש הקרוב לא יישאר אפסי.

12 מילון מונחים

מרווח ריבית	ההפרש בין הריבית שהבנק גובה על אשראי לבין הריבית שהוא משלם על פיקדונות. מקור המרווח המרכזי של הבנק.
עו"ש	חשבון העובר ושב. הכסף הזמין לפעולות שוטפות, שעליו אתה מקבל ריבית קרובה לאפס.
אוברדראפט / מסגרת	מינוס מאושר בחשבון. נושא ריבית גבוהה – אחד המקומות היקרים ביותר ללוות בהם.
דמי משמרת	עמלה שנתית שנגרעת מתיק ניירות הערך שלך לפי אחוז מהיקפו.
מרווח שער	הפער בין שער השוק לשער שבו הבנק קונה/מוכר לך מט"ח. עלות נוספת ש"מוסרת" בשער.
ריבית הפריים	ריבית בסיס שנגזרת מריבית בנק ישראל, ושעליה מתבססים הלוואות ומסגרות רבות.
קן כספית	מכשיר השקעה סולידי ונזיל, שמשמש לעיתים חלופה לעו"ש לכסף ללא ייעוד מיידי.

המדריך הוא מידע כללי ולא מהווה ייעוץ פיננסי, ייעוץ מס, ייעוץ השקעות או תחליף לבדיקה פרטנית של הנתונים שלך. הריביות, העמלות והשיעורים נכונים למרבית המקרים לשנת 2026 ועשויים להשתנות בין הבנקים ולאורך זמן. לפני כל פעולה – כדאי לבדוק את המצב הספציפי שלך מול גורם מוסמך.